Morgan Johansson om brottsbekämpningen: ”Är stolt över det jag har gjort”

UPPDATERAD I GÅR 06:23 PUBLICERAD 2022-10-07

Avgående justitieministern Morgan Johansson (S) om gängvåldet och skjutningarna: – Sett i efterhand när man ser på allt det vi har gjort så hittar man nog inga exempel på andra regeringar som har gjort mer, säger han. Foto: Sofia Nahringbauer

I åtta år har Morgan Johansson (S) varit ansvarig för brottsbekämpningen i Sverige – samtidigt som det grova våldet eskalerat. Men den avgående justitieministern vill inte vara självkritisk.

– Ingen annan regering har gjort mer än vi, säger han i en intervju med DN.

Bokhyllorna är tömda och flyttlådorna packade. Efter åtta år som Sveriges justitieminister är det dags för Morgan Johansson att lämna över till en ännu okänd efterträdare. Regeringsförhandlingarna mellan de fyra partierna till höger pågår för fullt några kvarter längre bort.

Sedan Morgan Johansson år 2014 fick ansvar för bland annat brottsbekämpningen och den allmänna ordningen och säkerheten har Sverige upplevt en våldsspiral som saknar motstycke.

Hur skulle du beskriva våldsutvecklingen under dina åtta år som justitieminister?

– Gängkriminaliteten har bitit sig fast på en hög nivå, även om vi har gått in med större insatser än någon annan regering före oss. Jag lämnar ju över i en situation där vi har fler poliser och hårdare straff än någonsin tidigare. Polisen har fått bättre verktyg och både häkten och anstalter är fyllda till 100 procent, säger han.

Trots satsningarna har det grova våldet blivit värre. Hittills i år har fler än 50 människor skjutits till döds – ett dystert rekord.

– Bekymret är att för varje kille vi tar är det minst en till som är beredd att kliva in i de där skorna. Problemen är djupare än att det bara handlar om brottsbekämpning. Man måste bryta nyrekryteringen också. Många åtgärder ligger därför utanför kriminalpolitikens område, säger han och berömmer sin egen insats:

– Ser vi till det jag har haft hand om – att bygga ut rättsväsendet och ge polisen fler verktyg – så är jag stolt över det jag har gjort.

Morgan Johansson hedrar ett av skjutvåldets offer, 12-åriga Adriana som dödades i Norsborg när hon var ute med sin hund. Foto: Alexander Mahmoud

Socialdemokraterna har sedan flera år lovat att knäcka gängen och trycka tillbaka det grova våldet.

– Det här handlar inte bara om att kunna straffa brott och ta folk, för det gör vi. Brott måste också förebyggas. Det är här skiljelinjen mot högern går. Vi pratar om skola, socialtjänst fritidsverksamhet, arbetsmarknadsmöjligheter för ungdomar. Där är högern helt tom.

Den senaste veckan har Södertälje återigen hamnat i blickfånget. I staden där S styrt i över 30 år har man under lång tid satsat betydande resurser på just skolan, socialtjänsten och andra förebyggande insatser. Ändå har våldet blossat upp på nytt: bara den senaste veckan har tre personer skjutits ihjäl.

– I Södertälje har man haft ett bakslag nu, och det kan mycket väl eskalera den kommande tiden. Även i Malmö där vi hade en positiv utveckling har vi haft ett bakslag, säger Morgan Johansson och konstaterar att våldet ”går i vågor”.

Den avgående justitieministern nämner New York och Danmark som två exempel där man faktiskt lyckats vända utvecklingen, även om sånt tar tid.

– Det man gör i år får inte effekt av förrän om 10-15 år.

Kommer utvecklingen i Sverige att ha vänt om fyra år, när det är dags att välja en ny riksdag?

– Det är väldigt svårt att säga och jag vill inte spekulera. Det kommer inte att räcka med bara straffrättsliga åtgärder. Det krävs omfattande satsningar på det förebyggande området.

Morgan Johansson klarade en misstroendeomröstning i juni och fick sitta kvar som justitieminister. Foto: Henrik Montgomery/TT

När du nu blickar tillbaka på de här åtta åren, finns det något du skulle ha velat göra annorlunda?

– VI tillträdde i ett läge då vi fick ärva ett stort budgetunderskott. Det första vi gjorde var att få ordning på statsfinanserna. Hade vi varit i ett annat läge hade vi kunnat starta expansionen av polisen och rättsväsendet snabbare.

Men finns det någon punkt där du kan vara självkritisk?

– Sett i efterhand när man ser på allt det vi har gjort så hittar man nog inga exempel på andra regeringar som har gjort mer. Men man borde tidigare ha fått på plats satsningar på det förebyggande arbetet. Det är inte alltid sånt som staten råder över, utan det är kommunerna som hanterar exempelvis skola och fritids.

Partierna till höger kallar detta för ett stort misslyckande. Har de inte rätt?

– Vi tog över efter att Moderaterna suttit på justitiedepartementet i åtta år och praktiken inte gjort någonting. Så gott som alla straffskärpning och expansionen av polisen är genomförd av oss. Jag tänker inte ta på mig den kritiken.

Läs mer: